

KWARTALNIK **TARNOGRODZKI**

ISSN 1509-3735

NUMER 9

ROK III

2001

W TYM NUMERZE

HISTORIA

KULTURA

OŚWIATA

ZDROWIE

SAMORZĄD

KRONIKA

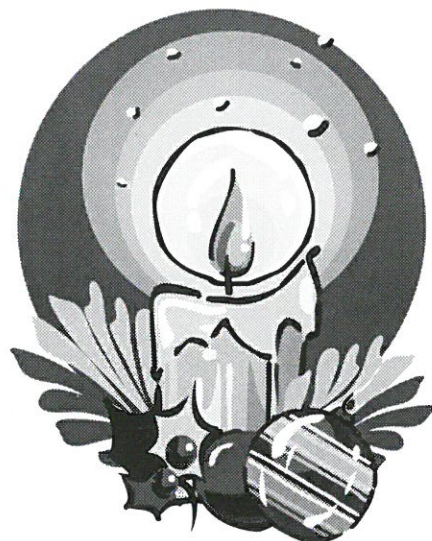
WYDARZEŃ

Z okazji Świąt życzymy Państwu, by dzień Bożego Narodzenia przyniósł spokój wewnętrzny, miłość i zrozumienie w rodzinach, a Boża Dziecina niech Mocą i Łaską sprawi, aby Nowy Rok obfitował zdrowiem, radością oraz dobrobytem na każdy kolejny dzień.

Przewodniczący Rady
Miasta i Gminy Tarnogród
Stanisław Komosa

Burmistrz
Miasta i Gminy Tarnogród
Michał Dec

Z Kuferka Babuni

Cicha noc

*Cicha biała noc
niby z jakiejś bajki
i gwiazdy mrugają
w złocistych sukienkach,
oszronione drzewa
lśnią w blasku księżycy,
jakby ktoś srebrem
wkóło świat obsypał.*

*I spośród tej ciszy
i śniegu topieli
zabrzmiąta kolęda
i po polu leci,*

*podchodzi do wioski,
wciska się w chaty,
bo kocha najbardziej
prosty stan wieśniaczy.*

*Wnet poweselały
ludzkie twarze w izbie,
kiedy kolęda zawista w choince
i przy blasku świeczek
zaśpiewała pięknie,
niosąc ludziom pokój
i radość, i szczęście.*

Eugenia Kosowska

„Witaj gwiazdko złota”

- pamiętajmy o tradycji.

Wigilia, nazwa dnia poprzedzającego każde większe święto kościelne, kojarzy nam się przede wszystkim z uroczystą wieczerzą 24 grudnia stanowiącą wstęp do wiat Bożego Narodzenia.

Wieczera ta w dawnej Polsce przedstawiała się różnie. Zależnie od stanu / nie tylko posiadania, ale i społecznego / gospodarza. U tak zwanego ludu składała się zwykle z siedmiu prostych potraw, u szlachty z dziesięciu, u magnatów zaś z jedenastu. Nie trzeba dodawać, że były to potrawy bardzo zróżnicowane, zgodnie z przysłowiem „wedle stawu grobla”.

Jedno tylko na wszystkich stołach czy to u chudego kmiotka, czy u brzuchatego pana było takie samo: siano. Kładziono je na stole jako pierwsze, jeszcze przed rozciągnięciem białego obrusa.

Powszechnie przestrzegano, aby do wieczery nie zasiadło trzysta osób, gdyż feralna liczba 13 wróżyła śmierć jednemu z biesiadników.

Istniał także piękny zwyczaj, kultywowany w wielu polskich domach do dziś – stawiania jednego nakrycia dla przygodnego gościa, zabłąkanego wędrowca, ubogiego ...

Wieczerzę wigilijną rozpoczynało dzielenie się opłatkiem. Opłatki, którymi dzielili się nasi pradziadowie były białe i kolorowe, białe dla ludzi, zabarwione dla zwierząt, bo z nimi też dzielono się ze szczerego serca. Opłatki na pańskich stołach obficie nasycano miodem, nie tyle dla smaku ile dla zaklęcia dobrobytu.

Ponieważ wierzono, że tyle przyjemności w ciągu roku ominie człowieka, ilu potraw wigilijnych nie zdoła zjeść, każdy starał się jak mógł. Jedzono po kolei – śledzia, rybę, zupę grzybową, kapustę na oleju, groch .... Przy spożywaniu grochu wszyscy za przykładem gospodarza podrzucali ziarenka do góry, aby dorobek mnożył się licznie. Potem jedzono kluski z makiem, w niektórych regionach kutię.

Przy wieczerzy wigilijnej nie wystrzegano się trunków, animusz przeto rósł i zaczynały się

wrózby, bo wigilia to doba spełniających się życzeń, tajemniczych przepowiedni i nawet cudów.

Wróżbami zajmowano się w różnych celach – jedni chcieli odgadnąć wydarzenia nadciągającego roku, inni dla zabawy.

Legendy mówiły, że w wigilijną noc, świętą noc, drzewa chyła się ku ziemi, oddając cześć nowo narodzonemu Dzieciątku Jezus, złote pszczoły z radosnym brzękiem budzą się na chwilę ze snu zimowego, woda w rzekach i źródłach zamienia się o północy w miód, wino lub nawet płynne złoto.

Po wieczerzy każdy dbały o swój dobytek gospodarz dzielił się opłatkiem z bydłem w oborze, aby je pobłogosławić. A że opłatek, jak wiadomo, ma czarodziejską moc, bydło uzyskiwało tej nocy umiejętność mówienia ludzkim głosem.

Mówi się, że kto jaki w wigilię, taki cały rok. Biorący to za prawdę starają się rano nie zaspać, żeby nie być ospałym, unikają swarów, żeby nie popadać w zatargi z otoczeniem.

Pierwsza szopka powstała w Greccio. Jej pomysłodawcą był św. Franciszek z Asyżu. Znak ten przeszedł do polskich kościołów jako przypomnienie, że „słowo stało się Ciałem i zamieszkało między nami” (st. kolędy). Radość tego Wydarzenia czyni również odświętymi nasze domy, które w tym dniu powinny zamienić się w Ognisko prawdziwej Miłości.

Wybacząc urazy i krzywdy, dzielimy się „Opłatkiem”, życząc tego wszystkiego, co potrzebne do szczęścia.

ODGRZEBANE Z ZAPOMNIENIA

Nauczyciele Szkoły Powszechnej rok 1921.

Gdzie należy się bać...

Kontynuując nasz cykl o „strasznych miejscach”, omówimy dziś kolejne.

Jednym z nich jest Stary Cmentarz i najbliższy przyległy teren. Miejsce to z racji swojego charakteru zawsze budziło pewne emocje, zwłaszcza w porze wieczorowej i nocnej. Wiele osób mówi, iż tam „coś jest”, jednakże nie umie sprecyzować natury zjawisk czy wydarzeń związanych z tym miejscem. Zapewne swoje zdanie mają wędkarze łowiący ryby w stawie obok cmentarza, jednak do redakcji Kwartalnika nie dotarła żadna informacja z tym zwią-

zana. Należy również dodać, że częstotliwość straszenia wydatnie spadła od czasu, gdy powstał duży staw rybny obok cmentarza, którego lustro wody ogranicza dostęp do zwłok pomordowanych w tym miejscu Żydów.

Widocznie strachy nie lubią kąpać się w wodzie.

Na zakończenie zwracamy się z apelem do mieszkańców Tarnogrodu o przekazywanie informacji o miejscach „strasznych” do redakcji Kwartalnika.

Rys historyczny Parafii Prawosławnej p.w. Św. Trójcy w Tarnogrodzie

Początki chrześcijaństwa na terenie obecnej Zamajszczyzny, a dokładniej Tarnogrodu, w obrządku wschodnim trudno określić. Można domniemywać, iż wraz z przenikaniem chrześcijaństwa na ziemię przemyską i powstaniem tam diecezji w wieku X, kiedy to, jak podaje kronikarz ruski, „w roku 981 szedł Włodzimierz ku Polsce i zajął grody ich Przemysł, Czerwień i inne, które są po dziś dzień pod Rusią” Tarnogród znajdując się na trakcie Przemysł — Medyka i tereny mogły być w niedługim czasie christianizowane właśnie w obrządku wschodnim.

Ks. prof. M. Bendza w pracy „Prawosławna Diecezja Przemyska w latach 1596 — 1681” wymienia wśród 31 dekanatów dekanat tarnogrodzki.

Dzieje cerkwi w Tarnogrodzie nie są do końca

zbadane. Uposażenie zostało wyznaczone w akcie prawnym wydanym przez króla polskiego Zygmunta Augusta w 1567 roku, wkrótce też powstała pierwsza cerkiew. Być może, spłonęła ona wraz z kościołem w 1645 roku. Odrestaurowana została w roku 1773. Istniała do początku XIX wieku, kiedy to zbudowano nową drewnianą.

Obecną murowaną cerkiew prawosławną wzniesiono w latach 1871-1872 lub 1868 / wg II rejestru cerkwi Okręgu Biłgoraj /.

Parafia tarnogrodzka została powołana do życia po II wojnie światowej jako jedna z nielicznych parafii prawosławnych lubelszczyzny.

W 1946 roku ksiądz Antoni Popudniak przybywa z Chmielka i obejmuje parafię w tragicznym stanie:

brak plebanii, cerkiew wymagająca remontu, puste wnętrza, około 340 wiernych. W 1959 roku ks. Michał Chomczyk rozpoczyna budowę plebanii. Życie duchowe, po ciężkich doświadczeniach minionego okresu zaczyna powoli wracać do normy. Kolejny proboszcz ks. Grzegorz Misiejuk odzyskuje kilkanaście ikon z cerkwi w Babicach, Majdanie Księżpolskim, które to cerkwie stały się już kościołami rzymsko — katolickimi.

Z wielkim trudem przeprowadzone zostało odnowienie wnętrza cerkwi w 1968 roku.

Kolejne lata to ciągła wytężona praca nielicznej społeczności prawosławnej.

1 marca 1989 roku następuje nowy podział administracyjny Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego. Decyzją Synodu Biskupów została restytuowana diecezja chełmska z aktualną nazwą lubelsko — chełmska, w skład której weszła również parafia w Tarnogrodzie.

Odrodzenie diecezji sprzyjało ożywieniu życia religijnego tutejszej społeczności prawosławnej. Wierni odebrali je jako czynnik budujący i umacniający ich świadomość wyznaniową i narodowościową. Powstały organizacje młodzieżowe „Bractwo Młodzieży Prawosławnej” działające na szczeblu diecezjalnym i parafialnym.

Obecnie parafia liczy około 220 wiernych, którzy zamieszkują w Tarnogrodzie, Płusach, Korchowcie, Księżpolu, Babicach, Biszczu, Biłgoraju, Przymiarkach, Markowiczach, Zyniach, Wólce Biskiej, Żarach, Zamchu i Różańcu.

Mimo małej ilości wiernych i dużego rozdrobnienia parafia nadal się rozwija.

Eugenia Klimiuk

GMINNA SPÓŁDZIELNIA W TARNOGRODZIE

Gminna Spółdzielnia powstała w listopadzie 1946 roku. Początkowo liczyła 12 członków z kapitałem 7.000 zł. Jesienią 1948 roku połączyła się ze Spółdzielnią Spożywczą, przyjmując majątek 2,5 mln. i 300 członków.

Tymi, którzy przyczynili się do powstania Gminnej Spółdzielni „SCH” w Tarnogrodzie, byli:

- ◆ Bolesława Seroka
- ◆ Stefan Kuźmiński
- ◆ Jan Zawadzki
- ◆ Waław Głowka
- ◆ Jan Falandysz
- ◆ Mikołaj Blicharz
- ◆ Szczepan Gruszka
- ◆ Józef Socha
- ◆ Michał Szajda
- ◆ Wiktor Wodziński

Pierwszym prezesem był Aleksander Zawadzki.

W pierwszych latach istnienia Spółdzielnia prowadziła działalność bardzo ubogą, borykała się z dużymi trudnościami gospodarczymi.

Koncentrowała się na zaspokojeniu potrzeb żywnościowych mieszkańców, dopiero później rozwinięto inne działalności tj. usługową, produkcyjną, oświatową, kulturalną, zaopatrzenia rolników w artykuły do produkcji rolnej, skup zwierząt i płodów rolnych, kontraktacje.

W różnych okresach swojej działalności Spółdzielnia zatrudniała od kilku do 200 pracowników. Dla większości osób z tego środowiska stanowiła jedyne źródło utrzymania, tutaj niektórzy przepracowali po kilkadziesiąt lat. Najbardziej zasłużeni to: Marian Pszczoła – długoletni Prezes Zarządu (za jego kadencji rozbudowano bazę, wybudowano biura, restaurację, pawilony handlowe, magazyny, sklepy, masarnię, cegielnię) oraz Franciszek Mulawa, Jan Krasowski, Jan Biernacki, Antoni Komosa, Andrzej Rzeźnik, Józef Gawda, Roch Lis, Zofia Czacharowska, Stanisława Pudelkiewicz, Maria Śmieciuch, Jerzy Wesołowski i wielu innych, których nie sposób tu wymienić.

Na przestrzeni lat Spółdzielnia przechodziła różne przeobrażenia. W roku 1957, kiedy to zarząd występował w składzie: Jan Falandysz, Marian Pszczoła, Szymon Klisowski, na mocy uchwał walnego zgromadzenia nastąpiło połączenie Gminnej Spółdzielni „SCH” w Tarnogrodzie z Gminną Spółdzielnią w Woli Różanieckiej, gdzie sp-nią przyjmującą była Gminna Spółdzielnia w Tarnogrodzie. Następną spółdzielnią, którą przyłączono do GS w Tarnogrodzie była Sp-nia Potok Górny. Połączenia dokonano w 1977 roku. Podstawą działania połączonych sp-ni był statut GS „SCH” Tarnogród.

Jednak z dniem 1 lipca 1981 roku Spółdzielnia „SCH” w Potoku Górnym została oddzielona, a składniki majątkowe stanowiące dotychczas własność i będące w użytkowaniu GS w Tarnogrodzie a znajdujące się na terenie Gminy Potok - Górny, zostały przekazane do nowo powstałej Sp-ni w Potoku.

Zmiany polityczne w roku 1989 nie wyszły na dobre spółdzielczości polskiej. W związku z powstaniem sklepów prywatnych zaczęły spadać dochody. Drastyczny wzrost kosztów utrzymania placówek handlowych i magazynowych związany z obciążeniem podatkowym oraz wysokim oprocentowaniem kredytu zmusił Spółdzielnię do sprzedaży części majątku.

Dzisiaj Spółdzielnia boryka się z trudnościami

związanymi z utrzymaniem dużego majątku powstałego staraniem i pracowitością poprzedników, który niegdyś był całkowicie wykorzystany. W chwili obecnej wszystkie budynki wymagają modernizacji i remontów, na które brak jest środków.

Mimo trudnej sytuacji Spółdzielnia w dalszym ciągu funkcjonuje i mamy nadzieję, iż funkcjonować będzie przez długie, długie lata.

Na przestrzeni lat w Gminnej Spółdzielni funkcje Prezesa Zarządu obejmowali :

- ◆ Aleksander Zawadzki
- ◆ Jan Falandysz
- ◆ Szczepan Gruszka
- ◆ Bolesław Seroka
- ◆ Franciszek Mulawa
- ◆ Józef Socha
- ◆ Marian Pszczoła
- ◆ Bolesław Skotnicki
- ◆ Józef Gawda
- ◆ Henryk Krasowski
- ◆ Bogusław Gierula

Aktualnie Spółdzielnia działa na terenie miasta i gminy Tarnogród. Zatrudnia 61 osób. Rada Nadzorcza składa się z 13 członków. Funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej pełni Krzysztof Osuch.

Aktualny skład Zarządu:

- ◆ Krystyna Palka – Prezes Zarządu,
- ◆ Tadeusz Kraczek – Członek Zarządu,
- ◆ Zenon Krasowski – Członek Zarządu,

Funkcję Głównego Księgowego pełni Teresa Sidor.

Dlaczego warto jest rzucić palenie?

Z troski o Siebie

Jeśli zdecydujesz się rzucić palenie zyskasz zdrowie. Po zgaszeniu ostatniego papierosa :

- ◆ w ciągu 20 min.- tętno obniży się oraz ciśnienie tętnicze krwi powróci do normy,
- ◆ w ciągu 8 godz. - poziom tlenu we krwi wzrośnie, a poziom dwutlenku węgla obniży się,
- ◆ w ciągu 24 godz.- ryzyko ostrego zawału mięśnia sercowego znacznie się zmniejszy,
- ◆ w ciągu 48 godz. – Twoje zmysły smaku i węchu zaczną działać normalnie,
- ◆ w ciągu 2 tyg. do 3 miesięcy – układ krążenia ulegnie wzmocnieniu, polepszy się kondycja fizyczna.
- ◆ w ciągu 1 do 9 miesięcy – wydolność układu oddechowego poprawi się, ustąpi kaszel, duszności, zmęczenie,
- ◆ po 1 roku – ryzyko zachorowania na chorobę niedokrwienną mięśnia sercowego zmniejszy się o połowę,
- ◆ po 5 latach – ryzyko zachorowania na raka płuc, jamy ustnej i krtani, przełyku zmniejszy się o połowę, obniży się ryzyko wystąpienia udaru mózgu,
- ◆ po 10 latach – ryzyko zachorowania na chorobę niedokrwienną serca będzie podobne, jak u osoby nigdy niepalącej,
- ◆ po 15 latach – ryzyko zachorowania na raka płuc będzie podobne, jak u osoby nigdy niepalącej.

Ze względów ekonomicznych

Jeśli osoba paląca paczkę papierosów dziennie / koszt ok. 5 zł. / zdecyduje się rzucić palenie, zobacz, ile zaoszczędzi:

- ◆ po 6 miesiącach - 900 zł. / wieża hi-fi /,
- ◆ po 1 roku - 1.825zł. / telewizor /,
- ◆ po 2 latach - 3.650zł / 2 – osobowa zagraniczna wycieczka /,
- ◆ po 3 latach - 5.475zł / nowe meble /,
- ◆ po 10 latach - 18.250zł / mały samochód /,

- ◆ po 20 latach - 36.500zł / letniskowy domek /.

Z troski o swoje dziecko

- ◆ kobieta paląca w okresie ciąży ryzykuje poronienie, poród przedwczesny urodzenie słabego dziecka z małą masą urodzeniową,
- ◆ pochodne nikotyny utrzymują się w moczu noworodka jeszcze 3 doby po porodzie,
- ◆ u dzieci matek palących częściej występują zakażenia okołoporodowe oraz zwiększa się ryzyko nagłej śmierci łóżeczkowej,
- ◆ kobiety palące w okresie karmienia piersią wytwarzają około 30 % mniej mleka,
- ◆ nikotyna i jej pochodne pochodzące z mleka matki wywołują u dziecka biegunkę i wymioty,
- ◆ dzieci narażone na przebywanie w dymie tytoniowym znacznie częściej zapadają na choroby układu oddechowego oraz choroby ucha środkowego. Są bardziej drażliwe i płacziwe.

PAMIĘTAJ!!!

- ◆ Postawy ukształtowane przez rodziców w dzieciństwie są niezwykle trwałe.
- ◆ Jesteś dla dziecka wzorem zachowań – sięgając po papierosa uczysz Je , że palenie jest dobre.
- ◆ Nie chcesz, aby Twoje dziecko paliło – NIE PAL !
- ◆ Zachowuj się tak, jak chciałbyś , aby zachowywało się Twoje dziecko.
- ◆ Dzieci częściej ROBIĄ to, co my ROBIMY, niż to, co MÓWIMY im , aby robiły.
- ◆ Dziecko niczego więcej nie pragnie, jak tego by być dorosłym TAKIM JAK TY.
- ◆ Dzieci palących rodziców znacznie częściej sięgają po papierosy niż dzieci rodziców niepalących.
- ◆ Paląc, ułatwiasz dorastającemu dziecku dostęp do papierosów.
- ◆ Paląc, stajesz się nieczuły na zapach

dymu i łatwo przeoczysz fakt, że Twoje dziecko zaczyna palić papierosy.

- ◆ Jesteś odpowiedzialny za poczucie bezpieczeństwa Twojego dziecka. Ono martwi się o Ciebie, bo wie, że paląc, narażasz się na ciężką chorobę.

KWESTIONARIUSZ FAGERRSTROMA

Ocena stopnia uzależnienia od nikotyny.

Proszę wybrać jedną odpowiedź na zadane pytanie, która najlepiej opisuje Twoją sytuację.

1. Jak szybko po obudzeniu zapalasz papierosa?

- ◆ w ciągu 5 minut /3 pkt./
- ◆ w ciągu 6-30 minut /2 pkt./

2. Czy powstrzymywanie się od palenia w miejscach, gdzie jest to zakazane /kościół, biblioteka, kino/, stanowi dla Ciebie problem?

- ◆ tak /1 pkt./
- ◆ nie /0 pkt./

3. Z którego papierosa najbardziej nie chciałbyś /chciałabyś zrezygnować?

- ◆ pierwszego, rano /1 pkt./
- ◆ każdego innego /0 pkt./

4. Ile papierosów palisz dziennie?

- ◆ 10 lub mniej /0 pkt./
- ◆ 11-20 /1 pkt./
- ◆ 21-30 /2 pkt./
- ◆ 31 i więcej /3 pkt./

5. Czy palisz więcej rano, po przebudzeniu, niż w ciągu dnia?

- ◆ tak /1 pkt./
- ◆ nie /0 pkt./

6. Czy palisz nawet w czasie choroby leżąc w łóżku przez większość dnia?

- ◆ tak /1 pkt./
- ◆ nie /0 pkt./

Suma punktów za poszczególne odpowiedzi określa stopień uzależnienia:

- ◆ 0-2 pkt. - bardzo niski,
- ◆ 3-4 pkt. - niski,
- ◆ 5 pkt. - średni,
- ◆ 6-7 pkt. - wysoki,
- ◆ 8-10 pkt. - bardzo wysoki.

TEST SCHNEIDER

Ocena stopnia motywacji do rzucenia palenia papierosów

Proszę odpowiedzieć na poniższe pytania.

1. Czy chcesz rzucić palenie tytoniu?
tak-nie

2. Czy decydujesz się na to ze względu na siebie, czy też na inne osoby /rodzina, znajomi, partner/?
tak - dla samego siebie / nie - dla innych

3. Czy podejmowałaś /eś wcześniej próby rzucenia palenia?
tak-nie

4. Czy orientujesz się w jakich sytuacjach palisz najczęściej i dlaczego to robisz?
tak-nie

5. Czy możesz liczyć na pomoc rodziny, przyjaciół, partnera, gdybyś chciał/a rzucić palenie?
tak-nie

6. Czy członkowie Twojej rodziny są osobami niepalącymi?
tak-nie

7. Czy w miejscu, w którym pracujesz, nie pali się?
tak-nie

8. Czy jesteś zadowolona/ny ze swojej pracy i trybu życia jaki prowadzisz?
tak-nie

9. Czy wiesz gdzie i w jaki sposób szukać pomocy w razie trudności z utrzymaniem abstynencji?
tak-nie

10. Czy wiesz, na jakie trudności będziesz narażona / ny w czasie abstynencji /pokusy, zachcianki, słabości/?
tak-nie

11. Czy wiesz, w jaki sposób radzić sobie w sytuacjach kryzysowych?
tak-nie

Udzielenie odpowiedzi TAK na więcej niż połowę pytań cechuje pacjentów z wysoką motywacją do rzucenia palenia.

Materiał opracowała firma GlaxaSmithKline Glaxo Wellcome S.A. z siedzibą w Poznaniu.

Z ŻYCIA NASZEGO DOMU

Środowiskowy Dom Samopomocy w Tarnogrodzie jest jedną z 16 placówek działających na terenie województwa lubelskiego. W całości finansowana przez **Urząd Wojewódzki**. Celem naszego Domu jest niesienie pomocy wielu osobom potrzebującym wsparcia. Zapewniamy kompleksową terapię zajęciową, która jest jednym z najważniejszych czynników rehabilitacji społecznej. Należy jednak pamiętać, że na pierwszym miejscu trzeba widzieć człowieka, umieć go zrozumieć i umieć przekazać mu swoje umiejętności, a dopiero na drugim metodę, technikę i formę terapii zajęciowej.

Dzięki naszej działalności wzrosło zainteresowanie naszym Domem, co spowodowało zwiększoną liczbę uczestników naszego Domu. Oprócz różnego rodzaju terapii, zorganizowane są indywidualne nieodpłatne spotkania z psychologiem w 1 i 3 wtorek miesiąca od godziny 16.00 dla lokalnej społeczności. Prowadzona jest działalność rehabilitacyjna, udostępniamy różnorodne usługi za niewielką odpłatnością dla ludzi potrzebujących z różnymi schorzeniami. Zakupu sprzętu

dokonałiśmy z dotacji Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 18 000,00 zł oraz pomocy ze środków Rządu Szwajcarskiego – 30 000,00 zł. Zapraszamy do korzystania z naszych usług rehabilitacyjnych.

Owoce naszej pracy z podopiecznymi są coroczne wystawy prac, a także ich wyprzedaż.

W dniu 7 grudnia 2001r. odbyła się III wyprzedaż prac plastycznych wykonywanych przez podopiecznych tj. kartek świątecznych, ozdób choinkowych, obrazów na szkło, stroików, szopek. Tematyka prac związana jest ze zbliżającymi się Świętami Bożonarodzeniowymi.

Przygotowała
dyr. ŚDS w Tarnogrodzie
Elżbieta Kyc

KULTURA - OŚWIATA

XVIII Ogólnopolski Sejmik Teatrów Wsi Polskiej

19 – 21 października 2001r.

Do tarnogrodzkiego Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej Rada Programowa zakwalifikowała 13 spektakli, prezentowanych wcześniej na przeglądach międzywojewódzkich, w których wystąpiło 50 zespołów. Wybór Rady Programowej jest ze wszech miar słuszny — wszystkie zaproponowane zespoły reprezentowały wysoki poziom artystyczny, ich widowiska mają ważne walory poznawcze, zaś suma pokazanych przedstawień ukazuje jakość i różnorodność wiejskiego teatru. Komisja Artystyczna w składzie:

- ♦ Piotr Dahlig — etnomuzykolog
- ♦ Marcin Jarnuszkiewicz — scenograf, reżyser
- ♦ Jan Skotnicki — reżyser
- ♦ Jacek Szczęk — reżyser
- ♦ Antoni Śledziewski — folklorysta
- ♦ Lech Śliwonik — teatrolog

z satysfakcją obejrzała widowiska i z różną satysfakcją uczestniczyła w publicznych rozmowach z zespołami — zarówno bowiem widowiska jak i wypowiedzi twórców wiejskiego teatru świadczą o poważnym stosunku do pracy artystycznej, do dorobku rodzimej kultury, do tradycji scen ludowych. Życzliwe wsparcie patronów i przyjaciół sejmików sprawia, że Komisja może przyznać zespołom nagrody za najwartościowsze dokonania.

- Zespół WRZECIONO z Podewórza /lubelskie/ za wierne odтворzenie wierzeń związanych z obyczajem andrzejkowym w widowisku **Andrzejki** — nagroda Polskiego Radia S. A. / 1000zł/,

- Zespół Regionalny FRYDMANIANIE z Frydmana /małopolskie/ za staranne i efektowne zaprezentowanie spiskiego repertuaru tanecznego w przedstawieniu **Śpiskie prucki** — nagroda Polskiego Radia S. A. / 1000zł/,

- Zespół Obrzędowy z Ożarowa

/ łódzkie/ za szczególnie wysokie wartości teatralne scenariusza, reżyserii i wykonawstwa w przedstawieniu **Jeden dzień z życia chłopca**. Komisja podkreśla twórczy wkład pani Wandy Majtyki w artystyczny kształt spektaklu. Nagroda Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego /1000zł/,

- Zespół Regionalny SPOD KICEK z Mordarki /małopolskie/ za rozmach inscenizacyjny wokalnie — tanecznego widowiska teatralnego **Na Zielno**, nagroda Polskiego Radia S. A. /1000zł/,

- Zespół SREBRNY WŁOS z Władysławowa /wielkopolskie/ za walory etnograficzne — poznawcze widowiska **Na Wniebowziętą**, nagroda Polskiego Radia S. A. /1000zł/,

- Zespół BOROWIANKI z Babiaka /wielkopolskie/ za przekład tradycyjnego obrzędu weselnego na udane widowisko teatralne. Komisja podkreśla znaczący wpływ osobowości twórczej pana Czesława Marciniaka, nagroda Marszałka Województwa Lubelskiego /1000zł/,

- Grupa Teatralna LEPSZA ze Smolnicy /zachodniopomorskie/ za autorski spektakl **Ścieżki dwie**, będący próbą ukazania istotnych problemów społecznych własnego środowiska, nagroda Burmistrza Miasta i Gminy Tarnogród /1000zł/,

- Zespół ZABOROWIANKI z Zaborowia /mazowieckie/ za znakomite odtworzenie procesu tradycyjnego tkania oraz wykorzystanie autentycznego sprzętu w udanym aktorsko widowisku **Kądzelnice**, nagroda Polskiego Radia S. A. /1000zł/,

- Zespół z Wólki Kątnej /lubelskie/ za wykorzystanie lokalnych tradycji zwyczaju swatania w widowisku **Swaty**, nagroda Przewodniczącego Rady Miasta i Gminy Tarnogród /1000zł/,

- Kabaret KLAPA z Żegocina /wielkopolskie/ za umiejętność obserwacji, poczucie humoru, walory muzyczne i cnotę umiaru w kabaretowym programie **Downi a tero**, nagroda Dyrektora Wojewódzkiego Domu Kultury w Lublinie /600zł/,

- Zespół Obrzędowy z Wielopola Skrzyńskiego /podkarpackie/ za barwną inscenizację tradycyjnego zwyczaju karnawałowego w widowisku **Wielopolskie zapusty**, nagroda Polskiego Radia S. A. /1000zł/,

- Zespół LASOWIACZKI z Baranowa Sandomierskiego /podkarpackie/ za bardzo udane przedstawienie teatralne **Czary, mary i uroki** oparte na praktykach znachorsko — magicznych, nagroda Polskiego Radia S. A. /1000zł/,

- Zespół KUMOWIANKI z Kumowa Majorackiego /lubelskie/ za szlachetną skromność inscenizacyjną teatru rozmowy oraz umiejętne wplecenie śpiewu obrzędowego w spektaklu **Przed kumowskim weselem**, nagroda Starosty Biłgorajskiego /1000zł/

Komisja Artystyczna dziękuje wykonawcom dwóch widowisk, pokazanych jako imprezy towarzyszące. Zespołowi LESNIANKI z Przevalin Dużych / spektakl **Narodiny i odwiedziny na Podlasiu**/ oraz Ryszardowi Dyckikowi z Teatru Bezdomnego w Żarowie / spektakl **Tato, tato, sprawa się**

rypta / — ich udział dodał przeglądowi nowych barw, dopełnił o swoiste poszukiwania.

Z wielkim zadowoleniem Komisja odnotowuje stały i coraz liczniejszy udział studentów szkół artystycznych w Sejmiku — na widowni zajmują miejsca studenci Akademii Teatralnej i Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego. Ten fakt dobrze rokuje przyszłości ludowego teatru.

Komisja Artystyczna składa gorące podziękowania wszystkim, którzy patronują wiejskiemu ruchowi teatralnemu — apeluje o dalsze sprzyjanie pracy przynoszącej coraz piękniejsze owoce.

Lech Śliwonik

Uczestnicy
XV III Ogólnopolskiego
Sejmików Teatrów Wsi Polskiej
w Tarnogrodzie

Szanowni Państwo!

Z okazji uroczystości XV III Ogólnopolskiego Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej w Tarnogrodzie pragnę przekazać wszystkim uczestnikom moje najserdeczniejsze pozdrowienia i gratulacje.

Poprzez swoją działalność - w sposób twórczy i nośny społecznie - przyczyniacie się Państwo do zachowania i pielęgnowania wartości, jakie tkwią w polskiej tradycji oraz do upowszechniania kultury ludowej i narodowej w jak najszerzym znaczeniu. Jest to niewątpliwie zasługa twórczej pasji w realizacji wszystkich zamierzeń artystycznych.

Sejmik Teatrów Wsi Polskiej, który na trwałe wpisał się w krajobraz kulturalny Lubelszczyzny, stanowi dorobek wielu pokoleń ludzi zaangażowanych w rozwój społeczny i kulturalny swojej „małej ojczyzny”. Spełniają oni w swoim środowisku ogromnie ważne zadania.

Za dotychczasowe osiągnięcia artystyczne, wysiłek organizatorski i liczne dokonania twórcze gorąco dziękuję. Życzę, aby Sejmik nadal cieszył się dużą aprobatą społeczną oraz przysparzał wciąż nowych odbiorców i sympatyków.

Proszę przyjąć najlepsze życzenia sukcesów artystycznych, satysfakcji w realizacji podjętych działań, dużo zdrowia oraz wszelkiej osobistej pomyślności.

Z wyrazami szacunku

Andrzej Białkowski

Lublin, 19 października 2001 r.

„DALEKA I TRUDNA JEST DROGA OD POMYSŁU DO NAPISANIA KSIĄŻKI”

Halina Rudnicka

Zapewne nie zastanawiamy się nad tym, czytając książkę jakiegoś pisarza, ile trudu włożył w powstanie swego dzieła, nas interesuje treść, tematyka czy przedstawione problemy.

W swej długoletniej pracy miałam przyjemność poznania osobiście wspaniałej pisarki HALINY RUDNICKIEJ, której książka „Chłopcy ze Starówki” bardzo nas wzruszyła, mnie i moją klasę VI a szkoły podstawowej w Tarnogrodzie, byłam ich wychowawczynią.

Uczniowie tej klasy byli wspaniali, dzisiaj mogę im to powiedzieć, dużo czytali, byli świetnymi organizatorami różnych imprez, chętni do każdej pracy, mieli też osiągnięcia w nauce.

W książce „Chłopcy ze Starówki” Halina Rudnicka przedstawiła odradzające się życie w wyzwolonej Warszawie, a szczególnie dotyczyło ono młodzieży tej dobrej i tej, która szukała łatwego zarobku. Wzruszyła nas piękna postać Stacha i pani Marii, którzy ratowali z narażeniem życia polskie książki, gdzieś na Mazurach.

Zbliżało się Święto Kobiet, 8 marca 1978 roku, postanowiliśmy skorzystać z tej okazji i wysłaliśmy pisarce życzenia związane z tym świętem. W ciągu tygodnia otrzymaliśmy od niej kartkę z podziękowaniami i życzeniami dla nas, i tak to się zaczęła kilkuletnia znajomość z Haliną Rudnicką.

Halina Rudnicka pochodziła z Mławy, gdzie ukończyła szkołę średnią. Ponieważ zdobyła wykształcenie pedagogiczne całe życie poświęcała kontaktom z młodzieżą. Poprzez czasopismo „Płomyk” i spotkania w szkołach nawiązywała te znajomości. Za swoją twórczość otrzymała dwie najpiękniejsze dla pisarza nagrody. W roku 1966 nagrodę „Orlego Pióra”, która była wynikiem plebiscytu rozpisanego wśród młodych czytelników „Płomyka” oraz w roku 1979 książką „Uczniowie Spartakusa” wpisano na listę Honorową Nagrody Hansa Christiana Andersena. Książki z tej listy stają się własnością międzynarodową. Mając zamiłowanie do starożytności, pozostawiła po sobie kilka powieści dla młodzieży o tej tematyce. Trylogia „Król Agis”, „Syn Hera-

klesa” i „Heros w okowach” może także zainteresować czytelników dorosłych. Drugą trylogią można nazwać książki dotyczące wydarzeń z okresu okupacji i po wyzwoleniu są to: „Polną ścieżką”, „Chłopcy ze Starówki” i „Szeryf w spódnicy”.

Otrzymana kartka od pisarki zachęciła nas do szerszej korespondencji i wybrania ją na honorową wychowawczynię moich klas, począwszy od klasy VIa — VIII. Klasa VI a liczyła 34 uczniów — 18 dziewcząt i 16 chłopców, byli to uczniowie z Tarnogrodu i Luchowa Górnego.

Tę wspaniałą klasę pozwolę sobie przedstawić. Gospodarzem klasy była Józefa Abramek, sekretarzem Leszek Kraczkiewicz, skarbnikiem Teresa Grela, dekoratorem Beata Wancisiewicz a kronikarzem Alina Krasowska z Luchowa Górnego.

Abramek Józefa
Borek Celina
Brudniak Małgorzata
Dobrowolska Maria
Gancarz Henryka
Gawda Marta
Grela Teresa
Komosa Małgorzata
Krasowska Alina
Krasowska Barbara
Krasowska Grażyna
Larwa Danuta
Mazurek Alicja
Mróz Alina
Pokrywka Małgorzata
Wancisiewicz Beata

Baszkiewicz Maciej
Chamot Zbigniew,
Ćwik Jerzy
Główczyński Stanisław
Grasza Tomasz
Korpala Józef
Kraczkiewicz Leszek
Kruk Jan
Larwa Adam
Łuszczek Jan
Masicz Piotr
Pietrasik Jacek
Piwowarczyk Jakub
Trybuch Mieczysław
Właż Zbigniew
Żyła Leszek

i ja Stanisława Matłaszwska — wychowawczyni i uczniowie byli dumni z tej znajomości, pisali listy, kartki z życzeniami, a pisarka szybko nam odpisywała. Oprócz korespondencji były też różne prezenty. Tarnogród i Luchów w tym okresie słynął z wyrobów różnych ozdób ze słomy, pan Marian Kasperek wykonywał przepiękne rzeczy, nam wykonał kolorowe talerze ze słomy, które przesłaliśmy Halinie Rudnickiej, potem ozdoby choinkowe, kwiaty, baranki i duży baran - wszystko ze słomy. Ale najpiękniejsza była kasetka, miał jej wręczyć osobiście, bo z całą klasą już VII a wybraliśmy się do Warszawy na zaproszenie pisarki. Do spotkania tym razem nie doszło, Halina Rudnicka musiała wyjechać, a my zwiedziliśmy tylko Warszawę.

Halina Rudnicka była bardzo zadowolona z naszych podarków, ona natomiast przysłała klasie sprzęt sportowy, słodczyce i pieniądze. Tak opisywała klasa Dzień Dziecka w 1979 roku „Dzień Dziecka obchodziliśmy bardzo uroczystie. Najpierw na boisku szkolnym odbył się apel a następnie rozgrywki między klasami. Dla zwycięzców były nagrody. Po rozgrywkach i zabawach poszliśmy na przyjęcie, które przygotowały nasze mamy lub przygotowaliśmy sami. Nasze przyjęcie było znakomite, gdyż dostaliśmy prezent od pani Haliny Rudnickiej. Były to pieniądze, za które kupiliśmy czekolady i lody. Przyjęcie to było udane, gdyż najedliśmy się do syta. O godzinie 13.30 w sali gimnastycznej była dyskoteka. Był to dla nas wspaniały dzień” /tak zanotował kronikarz/.

Te wszystkie cacka ze słomy umieściła później

pisarka w swej książce „Szeryf w spódnicy”. Niektóre z nich można dzisiaj oglądać w Warszawie i całą naszą korespondencję, gdyż zgodnie z życzeniem pisarki w jej domu przy ulicy Sułkowskiego 26 mieści się Biblioteka jej imienia. Moi uczniowie odwiedzili Halinę Rudnicką, ich honorową wychowawczynię, w jej domu, doszło do spotkania, obejrzeni wszystko, warsztat pracy pisarza, byli bardzo mile przyjęci, co widać na zdjęciach.

Moje kontakty z Haliną Rudnicką były bardziej zażyłe, często ją odwiedzałam w Warszawie, dużo opowiadała mi o swojej działalności konspiracyjnej, o genezie swych książek, o trudnościach wydawniczych w tym okresie. Swoich dzieci nie miała, więc całą swoją miłość przelała na młodzież, co dało się zauważyć w jej książkach i działalności. Jeszcze dwa dni przed śmiercią otrzymałam jej list, zapraszała mnie do siebie. Pojechałam ale z uczniami już na jej pogrzeb. Byliśmy jedyną klasą, która uczestniczyła w pogrzebie na Powązkach. Tam żegnałam ją, nie wiem czy słyszała moje słowa wypowiedane

Warszawa 2-XII-76 r.

Drogim Dziwcytom i Chłopcom z kl IV „a” w Tarnogrodzie przesyłam serdeczne pozdrowienia wraz z życzeniami sukcesów w nauce, wiele radości w dniu codziennym oraz fizycznej i duchowej siły. Wszystkiego dobrego.

Wielki zbliżający się Nowy Rok przyniesie Wam wiele zdrowia, pogody i szczęścia.

Halina Rudnicka

Dość ładnie i starannie prowadzicie Waszą Krowikę, rysunki są miłe, dużo w Kolonie.

lat znana pisarka Halina Rudnicka, autorka książek dla dzieci i młodzieży.

Halina Rudnicka debiutowała na łamach prasy jako publicystka. Jej dorobek obejmuje liczne powieści m. in. „Polną ścieżkę”, „Zielona rakietka”, „Za siódmym progiem”, „Chłopcy ze Starówki”. Był to rok 1994. Na prośbę dyrektorki biblioteki im. Haliny Rudnickiej przekazałam listy pisarki pisane do mnie i do moich uczniów. Natomiast Szkoła Podstawowa w Świerczach /dawne województwo ciechanowskie/, nadała swej szkole imię pisarki w 1988 roku w maju. Miałam przyjemność uczestniczenia w tych uroczystościach i nadal utrzymuję

kontakt z tą szkołą, a szczególnie z organizatorką tej uroczystości H. Ostaszewską.

nad grobem, zęgnalam ją w imieniu jej „uczniów”, swoim i całego tarnogrodzkiego społeczeństwa.

Prasa donosiła: w Warszawie zmarła w wieku 72

Stanisława Matłaszewska

O Świętach piszą uczniowie Szkoły Podstawowej w Tarnogrodzie

*

Święta Bożego Narodzenia
To narodzenie Człowieka Najważniejszego
Nikt nie chciał przyjąć Go do domu
Narodził się niepotrzebny nikomu
Lecz okazało się,
Że On Panem jest.

By uczcić ten dzień
Widzimy świeczek cień
Na stole nakrytym obrusem białym
Za posiłkiem niemalym
Ten wieczór przez cały rok pamiętamy
I Wigilią go nazywamy.

Później są najpiękniejsze święta,
O których każde dziecko pamięta
W domu choinkę stawiamy
I z przyjaciółmi się spotykamy.

Agnieszka Świtła kl. VI

*

Święta Bożego Narodzenia lubię, ponieważ są wesołe.
Lubię gdy wszyscy razem ubieramy choinkę i gdy wszyscy siedzimy przy stole Wigilijnym i śpiewamy kolędy. Lubię także podarki pod choinką.

Alicja Ciołek

*

Święta Bożego Narodzenia to najlepsze święta na świecie,
Wtedy jest miły nastrój i rodzi się Boże dziecko,
W domu zbieramy się z rodziną razem, przy wspólnym stole,
A w domu pachnie sianem jak na wsi w stodole,
Dzielimy się opłatkiem z mamą i tatkiem,
Zwierzęta mówią ludzkim głosem i można rozmawiać z osłem.

Asia Ś. kl.V

Projekt budżetu Miasta i Gminy Tarnogród na 2002 rok

Zarząd Miasta i Gminy Tarnogród na posiedzeniu w dniu 13 listopada 2001r. przyjął projekt budżetu na 2002 r.

Projekt ten został przekazany Przewodniczącemu Rady Miasta i Gminy do rozpatrzenia i podjęcia stosownej uchwały.

Przedłożony projekt budżetu Rada Miasta i Gminy będzie rozpatrywała na posiedzeniach Komisji Rady a następnie na sesji w dniu 29 grudnia 2001r. podejmie stosowną uchwałę.

Przedłożony projekt budżetu Miasta i Gminy na 2002r. zakłada:

1. Dochody w kwocie 10.904.623,00 zł., w tym:

- ◆ dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami na kwotę 1.002.723,00 zł.,
- ◆ dochody związane z realizacją zadań powierzonych przez inne jednostki samorządu terytorialnego na kwotę 10.000,00 zł.,
- ◆ dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na kwotę 85.000,00 zł.,

2. Przychody w wysokości 1.150.000,00 zł. z tytułu planowanych do zaciągnięcia w 2002r. pożyczek i kredytów na inwestycje.

3. Wydatki w kwocie 11.292.123,00 zł., w tym:

- ◆ wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami na kwotę 1.002.723,00 zł.,
- ◆ wydatki przeznaczone na pomoc finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego na kwotę 45.000,00 zł.,
- ◆ wydatki na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na kwotę 85.000,00 zł.,
- ◆ wydatki związane z realizacją zadań powierzonych 10.000,00 zł.

4. Rozchody w wysokości 762.500,00 z tytułu przypadających na 2002 r. spłat rat pożyczek na inwestycje zaciągniętych w latach ubiegłych.

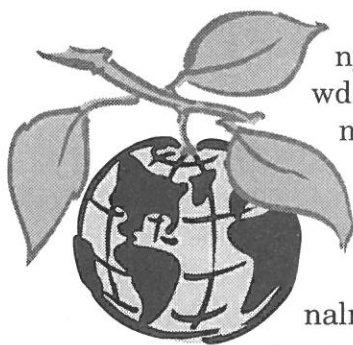
5. Wydatki na zadania inwestycyjne w wysokości 3.301.000,00 zł.

6. Dotacje dla gminnych instytucji kultury w kwocie 304.100,00 zł.

7. Dotacje dla podmiotów realizujących zadania gminy w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w kwocie 85.000,00 zł.

8. Środki do dyspozycji sołectw w kwocie 75.000,00 zł.

9. Przychody Miejsko-Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska w kwocie 12.000,00 zł. oraz wydatki w kwocie 12.000,00 zł.

Zarząd Miasta i Gminy w Tarnogrodzie z prawdziwą satysfakcją informuje, że działania podejmowane w zakresie ochrony środowiska dotyczące zagospodarowania odpadów komunalnych spotkały się z żywym zainteresowaniem mieszkańców gminy.

Zaproponowana forma segregacji odpadów w miejscu ich wytwarzania oraz stworzenie warunków do realizacji tego celu poprzez zakup pojemników SM 110, pojemników EKO 2,5 do zbiórki stłuczki szklanej oraz wyposażenie każdej posesji w komplet worków foliowych zyskała akceptację społeczeństwa gminy.

Nowy system gospodarki odpadami wypracowany został w trakcie dyskusji prowadzonej podczas zebrań i jest wynikiem realizacji wniosków mieszkańców i ich troski o ochronę środowiska.

W chwili obecnej w systemie uczestniczy około 1071 posesji tj. 73% posesji z terenu Miasta i Gminy Tarnogród.

W takiej sytuacji Zarząd Miasta i Gminy w Tarnogrodzie postanowił zgłosić udział gminy

w organizowanej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie IV edycji konkursu na zagospodarowanie odpadów na terenach wiejskich.

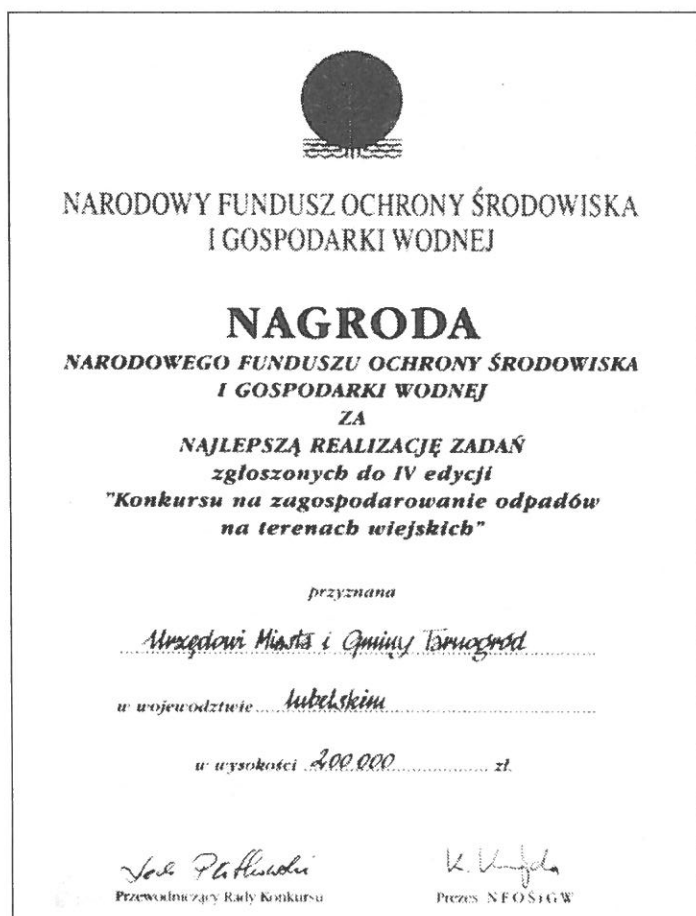
Komisja Konkursowa, oceniając w trakcie wizji lokalnej sposób gospodarowania odpadami, uznała, że wdrożony i realizowany na terenie gminy system oraz zaangażowanie społeczeństwa w jego realizację zasługują na wyróżnienie. Wynikiem czego było przyznanie gminie nagrody w wysokości 200.000 zł.

Osiągnięcia w zakresie gospodarki odpadami zostały również docenione w konkursie ekologicznym „Przyjaźń środowisku” organizowanym pod patronatem honorowym Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego, w którym gmina została nominowana do finału kategorii „Gmina przyjazna środowisku”.

Wspólne, dobrze zorganizowane przedsięwzięcie zawsze dają konkretne efekty czego potwierdzeniem są wyróżnienia w ogólnopolskich konkursach.

Zarząd Miasta i Gminy w Tarnogrodzie składa serdeczne podziękowania mieszkańcom gminy za troskę i zaangażowanie w realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska.

Michał Dec

Podatki i opłaty w 2002 r.

Rada Miasta i Gminy w Tarnogrodzie na sesji w dniu 29 listopada 2001 r. podjęła uchwały w sprawie podatków oraz opłat, które będą obowiązywały w 2002 roku i tak:

1. Uchwała Nr XXIV/194/2001

Obniżono cenę skupu żyta przyjmowaną jako podstawa obliczania podatku rolnego za rok 2002 na obszarze Miasta i Gminy Tarnogród z 37,19 zł za 1 q na 34,00 zł za 1 q.

2. Uchwała Nr XXIV/195/2001

Określono wysokość stawek podatku od nieruchomości i tak:

1) od 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych lub ich części – 0,35 zł

2) od 1m² powierzchni użytkowej budynków lub ich części związanych z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna, z wyjątkiem budynków lub ich części przydzielonych na potrzeby bytowe osób zajmujących lokale mieszkalne oraz od części budynków mieszkalnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – 14,93 zł

3) od 1 m² powierzchni użytkowej budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 7,80 zł

4) od 1 m² powierzchni użytkowej pozostałych budynków lub ich części – 3,73 zł

5) od budowli – 2% ich wartości,

6) od 1 m² powierzchni gruntów związanych z działalnością gospodarczą, inną niż działalność rolnicza lub leśna z wyjątkiem związanych z budynkami mieszkalnymi – 0,58 zł

7) od 1 m² powierzchni gruntów będących użytkami rolnymi nie wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431 z późn. zm.) – wykorzystanych na cele rolnicze – 0,03 zł

8) od 1 ha powierzchni gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych – 3,28 zł

9) od 1 m² powierzchni gruntów pozostałych – 0,045 zł

3) Uchwała Nr XXIV/196/2001

Określono wysokość rocznych stawek podatku od środków transportowych i tak:

1) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu od 3,5 ton do 5,5 ton włącznie, wyposażonego w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

a) do 1990 r. włącznie 570 zł,

b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 540 zł,

c) od 1996 r. 520 zł

1a) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu od 3,5 ton do 5,5 ton włącznie, nie wyposażonego w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

a) do 1990 r. włącznie 600 zł,

b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 570 zł,

c) 1996 r. 510 zł.

2) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu powyżej 5,5 ton do 9 ton włącznie, wyposażonego w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

a) do 1990 r. włącznie 950 zł,

b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 900 zł,

c) od 1996 r. 860 zł.

2a) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu powyżej 5,5 ton do 9 ton włącznie, nie wyposażonego w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

a) do 1990 r. włącznie 1000 zł,

b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 950 zł,

c) od 1996 r. 900 zł.

3) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu powyżej 9 ton do mniej niż 12 ton, wyposażonego w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

a) do 1990 r. włącznie 1140 zł,

b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 1090 zł,

c) od 1996 r. 1050 zł.

3a) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu powyżej 9 ton do mniej niż 12 ton, nie wyposażonego w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

- a) do 1990 r. włącznie 1200 zł,
 b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 1140 zł,
 c) od 1996 r. 1090 zł.
- 4) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton:

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych
1	2	3	4
Dwie osie			
12	13	1.250	1.300
13	14	1.300	1.400
14	15	1.350	1.500
15	18	1.400	1.600
Trzy osie			
15	17	1.300	1.350
17	19	1.400	1.500
19	21	1.500	1.600
21	23	1.600	1.700
23	25	1.700	1.800
25	26	1.800	1.900
Cztery osie i więcej			
23	25	1.600	1.650
25	27	1.700	1.800
27	29	1.800	1.950
29	31	1.900	2.124
31	32	2.000	2.290

5) od ciągnika siodłowego i balastowego przystosowanego do użytkowania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 ton do 8 ton włącznie, wyposażonego w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

- a) do 1990 r. włącznie 950 zł,
 b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 900 zł,
 c) od 1996 r. 860 zł.

5a) od ciągnika siodłowego i balastowego przystosowanego do użytkowania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 ton do 8 ton włącznie, nie wyposażonego w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

- a) do 1990 r. włącznie 1000 zł,
 b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 950 zł,
 c) od 1996 r. 860 zł.

5b) od ciągnika siodłowego i balastowego przystosowanego do użytkowania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów powyżej 8 ton i poniżej 12 ton, wyposażonego w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

- a) do 1990 r. włącznie 1330 zł,

- b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 1260 zł,
 c) od 1996 r. 1200 zł.

5c) od ciągnika siodłowego i balastowego przystosowanego do użytkowania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów powyżej 8 ton i poniżej 12 ton, nie wyposażonego w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

- a) do 1990 r. włącznie 1400 zł,
 b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 1330 zł,
 c) od 1996 r. 1260 zł.

6) od ciągnika siodłowego lub balastowego przystosowanego do użytkowania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton wynosi:

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: ciągnik siodłowy + naczepa, ciągnik balastowy + naczepa (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych
1	2	3	4
Dwie osie			
12	18	1.450	1.470
18	25	1.550	1.570
25	31	1.650	1.670
31	40	1.750	1.770
Trzy osie			
36	40	1.550	1.700
40	44	2.000	2.290

7) od przyczepy lub naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 10 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego, w zależności od roku produkcji przyczepy i naczepy:

- a) do 1990 r. włącznie 340 zł,
 b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 320 zł,
 c) od 1996 r. 300 zł.

7a) od przyczepy lub naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą powyżej 10 ton do poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego, w zależności od

roku produkcji przyczepy i naczepy:

- a) do 1990 r. włącznie 480 zł,
- b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 460 zł,
- c) od 1996 r. 440 zł.

8) od przyczepy lub naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą łącznie niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego, wynosi:

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: naczepa/przyczepa + pojazd silnikowy (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych
1	2	3	4
		Jedna oś	
12	18	500	500
18	25	550	600
25	28	700	800
		Dwie osie	
23	28	550	600
28	33	900	1.000
33	38	1.300	1.400
38	44	1.500	1.770
		Trzy osie	
36	38	900	1.100
38	44	1.100	1.400

9) od autobusów do mniej niż 30 miejsc, wyposażonych w katalizator spalin, instalację gazową lub jedno z tych urządzeń, w zależności od roku produkcji pojazdu:

- a) do 1990 r. włącznie 1100 zł,
- b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 1050 zł,
- c) od 1996 r. 1000 zł.

9a) od autobusów do mniej niż 30 miejsc, nie wyposażonych w katalizator spalin, instalację gazową lub jedno z tych urządzeń, w zależności od roku produkcji pojazdu:

- a) do 1990 r. włącznie 1150 zł,
- b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 1100 zł,
- c) od 1996 r. 1050 zł.

9b) od autobusów o liczbie miejsc równej lub wyższej niż 30, wyposażonych w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

- a) do 1990 r. włącznie 1550 zł,
- b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 1470 zł,
- c) od 1996 r. 1400 zł.

9b) od autobusów o liczbie miejsc równej lub wyższej niż 30, nie wyposażonych w katalizator spalin, w zależności od roku produkcji pojazdu:

- a) do 1990 r. włącznie 1620 zł,
- b) od 1991 r. do 1995 r. włącznie 1550 zł,
- c) od 1996 r. 1470 zł.

4. Uchwała Nr XXIV/197/2001

Ustalono odpłatność za pobór wody z wodociągu gminnego w wysokości 1,82 zł z podatkiem VAT 1,95 zł za 1 m³ pobranej wody.

5. Uchwała Nr XXIV/198/2001

Ustalono odpłatność za zrzut ścieków do Oczyszczalni Ścieków w Tarnogrodzie i tak:

a) 2,50 zł z podatkiem VAT 2,68 zł za 1 m³ zrzutu ścieków od dostawców, którzy są podłączeni do sieci kanalizacji miejskiej oraz od dostawców z terenu Miasta i Gminy Tarnogród dostarczających ścieki beczkowozami ze zbiorników bezodpływowych (szamb), którzy nie mają możliwości podłączenia do kanalizacji miejskiej,

b) 3, 89 zł, z podatkiem VAT 4,16 zł za 1 m³ zrzutu ścieków od dostawców spoza Miasta i Gminy Tarnogród oraz od dostawców z terenu Miasta i Gminy Tarnogród dostarczających ścieki beczkowozami ze zbiorników bezodpływowych (szamb), którzy znajdują się w zasięgu wybudowanych kolektorów i dotychczas nie podłączyli się do kanalizacji miejskiej.

6. Uchwała Nr XXIV/199/2001

Ustalono opłaty w zakresie wywozu odpadów komunalnych stałych powstających w gospodarstwach domowych, podmiotach prowadzących działalność gospodarczą oraz innych jednostkach w następujących wysokościach:

- 1) gromadzonych w pojemnikach SM 110 – za pojemnik 7,01 zł z podatkiem VAT 7,50 zł,
- 2) gromadzonych w kontenerach KP-7 – za kontener 173,83 zł z podatkiem VAT 186,00 zł,
- 3) odpady komunalne zbierane selektywnie wg grup: makulatura, szkło, plastik (tworzywa sztuczne), puszki, odbierane są nieodpłatnie.

7) Uchwała Nr XXIV/200/2001

Zwolniono z podatku nieruchomości:

- 1) budynki stanowiące własność emerytów i rencistów pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w zamian za przekazane gospodarstwa rolne na Skarb Państwa,
- 2) budynki mieszkalne stanowiące własność osób fizycznych posiadających gospodarstwa rolne.

8) Uchwała Nr XXIV/201/2001

Ustalono miesięczne opłaty za świadczenia realizowane przez Przedszkole w Tarnogrodzie:

- 32,00 zł za ponad 5 godzinny pobyt dziecka z danej rodziny,
- 28,50 zł za ponad 5 godzinny pobyt każdego następnego dziecka z danej rodziny.

Czy wiesz, że...

W dniu 11 listopada 2001r. po uroczystej Mszy Św. w intencji Ojczyzny w Kościele Parafialnym w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury odbyła się dalsza część Święta Niepodległości :

- ♦ montaż słowno – muzyczny w wykonaniu dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej w Tarnogrodzie,
- ♦ koncert zespołów artystycznych TOK,
- ♦ wręczono odznaczenia członkom OSP z terenu Miasta i Gminy Tarnogród.

*

Chociaż nikt poważnie wróżb andrzejkowych nie traktuje , to jednak niejedna osoba pragnie skorzystać ze sposobów wróżenia naszych prababek. Do tego musi być wytworzony odpowiedni nastrój, by wszystko co się będzie w tym czasie działo, miało charakter niecodzienny, podniecający tajemniczością, ciekawością tego co wróżby pokażą.

Taki klimat miała impreza zorganizowana przez Klub Seniora w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury w dniu 29 listopada 2001r. , a gośćmi byli seniorzy z Krasnegostawu, Zwierzyńca, Szczebreszyna i Józefowa. Imprezę uświetnił, jak zwykle „gratis”, zespół muzyczny w składzie: Tomasz Sikora, Mirosława Sereba i Sławomir Myszkowiak.

*

W dniu 5 grudnia 2001r. do Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury przyjechał Św. Mikołaj , na którego czekały dzieci. Czekałym dzieciom

towarzyszyły na przemian i radość i niepokój, czy aby Św. Mikołaj przyniesie to wszystko o czym pisały w listach? „Bo mama nie miała tyle piątek” - powiedziała Ola ...

Mikołaj przyniósł wystarczającą ilość prezentów, sprawiając tym samym wiele radości naszym malusińskim , a dzieci z zespołów tanecznych TOK zaprezentowały swój nowy program.

*

2 grudnia 2001 roku w Kościele Parafialnym w Tarnogrodzie odbyła się Msza Święta dziękczynna podczas której zostały odsłonięte odzyskane obrazy Domenica Tintoretta.

Dzieła Tintoretta odnalazły się dopiero po siedmiu latach. Przez 8 miesięcy pracowali nad nimi konserwatorzy, którymi kierowała Jolanta Żuk – Orysiak. Tarnogrodzkie skarby wróciły na swoje miejsce w świątyni.

*

Roboty budowlano – montażowe przy budowie kanalizacji sanitarnej Dzielnicy Przedmieście Różanieckie są w fazie końcowej. Wykonano kolektory o łącznej długości 6.500 mb na sumę 1.730 tys. zł. Doprowadzono kolektor do

miejsca włączenia szpitala, bez konieczności przebudowy na jego terenie kanalizacji sanitarnej. Wykonano także odbudowę nawierzchni na ulicy Przedmieście Różanieckie na odcinku 500 mb po robotach kanalizacyjnych.

*

Zakończono budowę chodnika przy skrzyżowaniu dróg wojewódzkiej i powiatowej w Różańcu Pierwszym o długości 177 mb za kwotę 63 tys. zł.

*

Zmodernizowano chodnik oraz parking przy drodze wojewódzkiej w Tarnogrodzie przed Domem Towarowym o długości 56 mb i powierzchni 410 m² za kwotę 38 tys. zł.

Dyrekcja, Grono Pedagogiczne, Rada Rodziców i uczniowie Szkoły Podstawowej w Tarnogrodzie, zwracają się z serdecznym podziękowaniem do ludzi dobrej woli, którzy swoimi darami wsparli akcję „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”.

Akcja przeprowadzona została w naszej szkole dnia 2.XII.2001 roku, a patronowało jej Radio Lublin i TVP.

Zebrane dary: ubrania, produkty żywnościowe, zabawki, przybory szkolne i środki czystości rozdzielone zostały pomiędzy uczniów naszej szkoły, którzy z różnych względów znajdują się w trudnej sytuacji materialnej.

W ich imieniu raz jeszcze serdecznie dziękujemy.

W dowód wdzięczności Dyrektor, Grono Pedagogiczne i uczniowie Szkoły Podstawowej w Tarnogrodzie, serdecznie zapraszają na koncert kolęd i pastorałek oraz sztukę „Historia prawdziwej miłości” w wykonaniu uczniów, która odbędzie się dnia 6.01.2002 w sali widowiskowej Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury.

Serdecznie zapraszamy
Organizatorzy

Drodzy Mieszkańcy

Informujemy, że już niedługo zostanie wydana monografia historyczna Tarnogrodu. Będzie miała miękką oprawę. Istnieje możliwość wykonania kilkudziesięciu egzemplarzy w oprawie twardej, płóciennej (na zamówienie). Zainteresowanych prosimy o kontakt.

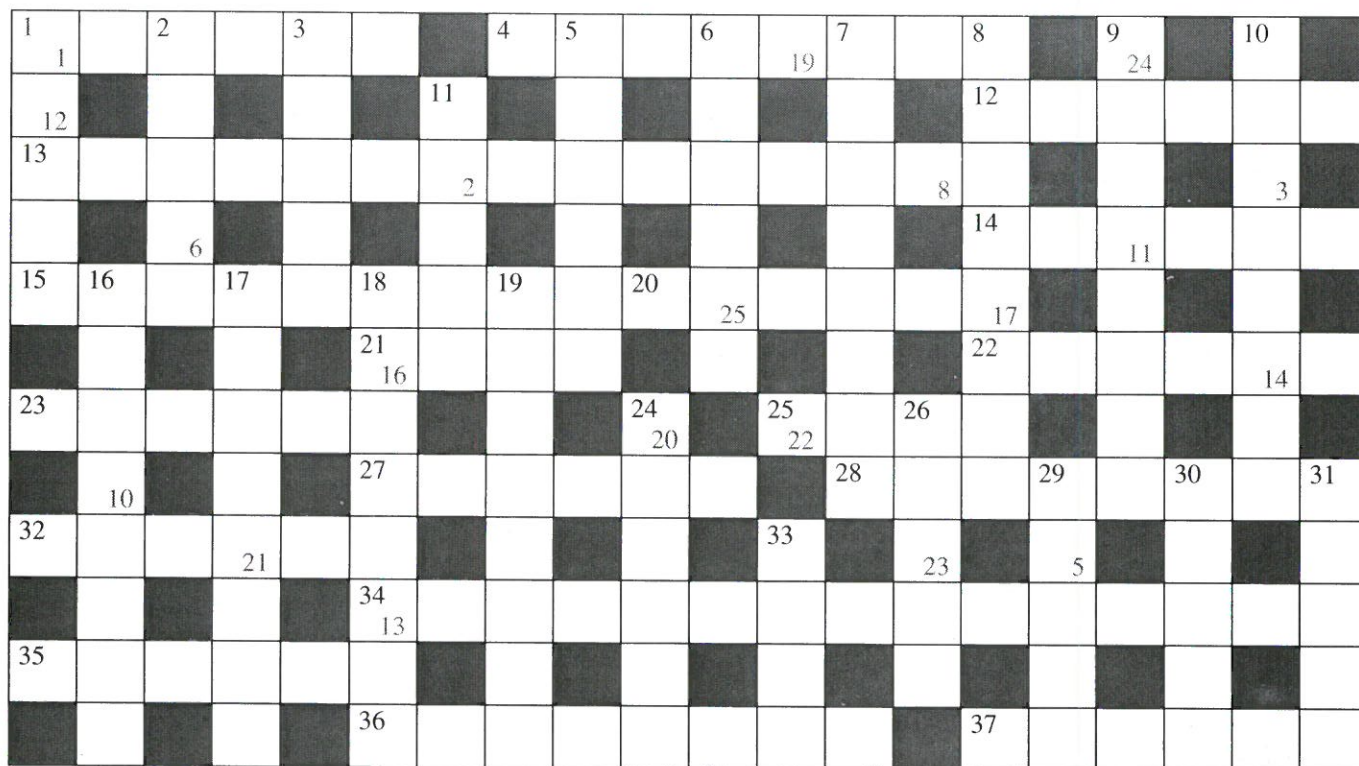
Cena egzemplarza uzależniona będzie od nakładu.

**Tarnogrodzki Ośrodek Kultury
zaprasza na Bal Sylwestrowy dla
dorosłych i dyskotekę dla młodzieży**

**Redakcja „Kwartalnika” poszukuje
współpracowników.
Jeżeli interesujesz się życiem naszego
miasteczka - zostań
współpracownikiem „Kwartalnika”.**

KRZYŻÓWKA REGIONALNA z hasłem

POZIOMO: 1.np. dolar, marka; 4.diable imię; 12.konkurencja sztangisty; 13.musical z Tewje Mleczarzem (trzy wyrazy); 14.blona filmowa; 15.słownik, encyklopedia; 20.znany malarz flamandzki (1577 - 1640); 21.ustoiny; 22.twarda powierzchnia zęba; 23.cofanie się; 24. "królewski" klub z Madrytu; 27.między innymi Edward Syty z Tarnobrodu; 28.instrument orkiestry tarnobrodzkiej; 32.węgiel; 34.film Agnieszki Holland (dwa wyrazy); 35.z Brnem i Ostrawą; 36.gwarowo ten co klei, lepi i smaruje; 37.niejedna drewniana w naszej gminie.

PIONOWO: 1. tarnobrodzkie określenie mężczyzny z wąsem; 2.nastrojowy poeta; 3.zęby na kole zębatym; 5.Dymi na Sycylii; 6.miejsce pokryte drukiem; 7.bryła chleba; 8.belgijska metropolia; 9.pilot - samobójca; 10.usztywnienia gorsetów; 11.półbóg; 16.magazynuje i suszy ziarno; 17.pomnik nagrobny w Egipcie; 18.do pielęgnacji skóry; 19.etykieta; 24.kwaśna mina; 26.drapieżny gatunek śledzia; 29.mieszkaniec południowej Europy; 30.papieros domowej roboty; 31.ubóstwo; 33.sznur z supłami do rachunkowości u Inków.

Litery ponumerowane w prawym dolnym rogu utworzą hasło - rozwiązanie krzyżówki.

WYDAWCA: Tarnobrodzkie Towarzystwo Regionalne

ADRES: 23-420 Tarnobród ul. Rynek 18, tel. 6897 021

SPOŁECZNA RADA REDAKCYJNA: Renata Ćwik, Władysław Dubaj, Kazimiera Dyjak

Monika Komosa, Beata Aleksandra Kowal, Elżbieta Maśko

Małgorzata Paul-Zajac, Kazimierz Sidor, Dariusz Zajac, Helena Zajac.

ZDJĘCIA: Grzegorz Piskorski

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów.

TARNOGRODZKIE SKARBY WRÓCIŁY NA SWOJE MIEJSCE

